

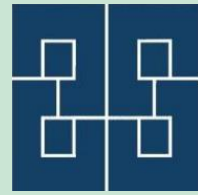
Journal of Kurdish Literature

P-ISSN: 3657-2645 E-ISSN: 2717-0039

JOKL: <http://jokl.uok.ac.ir>

University of Kurdistan: <http://uok.ac.ir>

Spring and Summer 2026
Volume X11, Issue 1, Series 21

Lack of Recursion in the Verbal Argument Structure of Kurdish: The Sorani Dialect

Shahin Ahmadishad ¹

Mehran Ahmadi ² (Corresponding Author)

1. Assistant professor of General Linguistics, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran.

2. Assistant professor of English Language, Islamic Azad University, Saghez, Iran.

Article Type:

Original Research

Page Numbers: 169-184

Article History:

Received

October 03, 2025

Received in Revised Form

February 02, 2026

Accepted

September 13, 2026

Published

September 22, 2026

Email:

1.

Shahinahmadishad@iaus.ac.ir

2.

mehranahmadi@aiu.ac.ir

Abstract

One of the universal features of argument structure is that verbs cannot take more than three arguments: two internal arguments and one external argument. Each additional topic or pseudo-argument is introduced into the structure through syntactic or discursive processes (which may be reversible) rather than through lexical items. This feature is called the Two-Argument Restriction, which is considered a natural property of languages. In this study, we show that the revised version of Hale and Keyser's theory can account for the Two-Argument Restriction. We also show that the Two-Argument Restriction depends on the lack of recursion in the lexicon. As a result, natural languages constrain the use of this mechanism to the sentence level. Therefore, we argue that argument structure is built in a cyclic or directional manner without recursion, while recursion in the representation of argument structure becomes observable at the sentence level.

Keywords: Argument structure; recursion; Kurdish language; lexicon; Sorani

Citation: Ahmadishad, S. ; Ahmadi, M. (2026). Lack of Recursion in the Verbal Argument Structure of Kurdish: The Sorani Dialect. *Journal of Kurdish Literature*, 12(1), 169-184.

DOI: [10.22034/JOKL.2026.144632.1456](https://doi.org/10.22034/JOKL.2026.144632.1456)

Copyright: © 2026 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY-NC) license <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.en>

1. Introduction

Most linguistic frameworks emphasize that every verb in a natural language is associated with a set of arguments that cannot be systematically predicted solely from the meaning of the verb. These arguments, together with their predicate, namely the verb, constitute the argument structure. Although argument structures may include adverbial or other semantic information associated with the predicate, arguments are generally regarded as elements that are syntactically realized as the subject, direct object, and indirect object of a sentence. Other elements in the sentence typically occur as adjuncts at the sentential level and contribute to the semantic elaboration of the predicate.

One of the universal properties of argument structure is that verbs cannot have more than three arguments: two internal arguments and one external argument. Any additional argument or pseudo-argument is introduced into the structure through syntactic or discourse processes, which may be recursive, rather than through the lexicon. This property is referred to as the **Two-Argument Constraint**, which is considered an inherent property of natural languages. In this study, we argue that the Two-Argument Constraint depends on the absence of recursion in the lexicon. Consequently, natural languages restrict the use of this mechanism to the sentential level.

2. Methodology

The present study is fundamental in terms of its purpose and descriptive-analytical in terms of its methodology. It aims to investigate recursion in the argument structure of verbs in Sorani Kurdish. The data primarily consist of linguistic examples from Sorani Kurdish and syntactic evidence related to verbs with complex argument structures. In selecting the data, particular attention was paid to verbs with two internal arguments, thereby providing an opportunity to examine the Two-Argument Constraint and the issue of recursion in their argument structures.

3. Discussion

One of the fundamental issues in the study of the argument structure of verbs is determining the constraint governing the number of arguments that a predicate can have in its argument structure. According to the Two-Argument Constraint, a predicate can have a maximum of two internal arguments, while the external argument can be realized as the subject at the sentential level. Accordingly, although the syntactic structure of a sentence can be expanded through recursive processes, argument structure at the lexical level cannot be expanded indefinitely. In the present study, this distinction provides the basis for examining the relationship between recursion and argument structure in Sorani Kurdish.

To demonstrate this issue in Sorani Kurdish, the argument structure of the verb under investigation is examined. Ditransitive verbs contain two internal arguments and therefore represent a maximal type of argument structure. The analysis of this verb shows that the formation of its complex structure does not require unlimited recursive merging of lexical categories; rather, its argument structure is formed through the successive merging of categories. In this analysis, a complex binary structure interacts with a simplex structure, while the internal arguments are accounted for in terms of the structural relations between the specifier and the complement.

4. Conclusion

In this article, the authors argue that, in natural languages, every predicate inherently contains two internal arguments and one external argument at the sentential level and that this property can be regarded as a general and universal principle. They further argue that any additional argument appearing in a sentence results from syntactic processes rather than from the

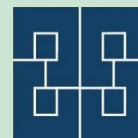
addition of elements at the lexical level. At the explanatory level, the Two-Argument Constraint on the argument structure of verbs indicates that the lexicon does not possess the property of recursion; if recursion were available in the lexicon, the universal principle of the Two-Argument Constraint would be violated.

Accordingly, drawing on data from Sorani Kurdish, the present study argues that the argument structure of verbs is non-recursive and that this structure is formed cyclically and incrementally within the lexicon. Furthermore, the findings demonstrate that, like many other languages, Kurdish conforms to the general principles of a lexicalist theory and that syntactic constraints play a determining role in the formation of complex argument structures.

References

- Ahmadi Shad, S. (2023). *The argument structure of verbs in Kurdish* [Doctoral dissertation, Islamic Azad University, Sanandaj Branch]. [In Persian]
- Ahmadi Shad, S., Karimi, Y., Karimi-Doostan, G. H., & Zahedi, M. S. (2020). The causative/anticausative alternation in Kurdish (Sorani dialect). *Journal of Iranian Dialects & Linguistics*, 4(2), 219–241. <https://doi.org/10.22099/jill.2020.34472.1157> [In Persian]
- Alessio, M. (2009). *Noun incorporation: A new theoretical perspective*. Department of Linguistic, Communicative and Performing Arts, University of Padua.
- Alexiadou, A. (2006). *On the morphosyntax of anticausative verbs* [Workshop handout]. Workshop on Syntax, Lexicon and Event Structure, honoring Anita Mittwoch on her 80th birthday, University of Jerusalem.
- Baker, M. (1985). The mirror principle and morphosyntactic explanation. *Linguistic Inquiry*, 16, 373–416.
- Baker, M. (1988). *Incorporation: A theory of grammatical function changing*. University of Chicago Press.
- Debir-Moghaddam, M. (1997). Compound verbs in Persian. *Linguistics Journal*, 12(1–2), 2–46. [In Persian]
- Debir-Moghaddam, M. (2011). *Theoretical linguistics: The emergence and development of generative grammar* (2nd ed.). SAMT. [In Persian]
- Grimshaw, J. (1990). *Argument structure*. MIT Press.
- Grimshaw, J. (1994). *Introduction to government and binding theory* (2nd ed.). Basil Blackwell.
- Hale, K. L., & Keyser, S. J. (1993). On argument structure and the lexical expression of syntactic relations. In K. Hale & S. J. Keyser (Eds.), *The view from Building 20: Essays in linguistics in honor of Sylvain Bromberger* (pp. 76–111). MIT Press.
- Hale, K. L., & Keyser, S. J. (2002). *Prolegomenon to a theory of argument structure*. MIT Press.
- Karimi, Y. (2009). *Ergative structure: Its origin and nature* [Doctoral dissertation, Allameh Tabataba'i University]. [In Persian]
- Karimi, Y., & Tishegaran, N. (2022). The argument structure of light verbs: A case study of Kurdish (Sanandaji variety). *Journal of Linguistic Research*, 14(2), 199–218. [In Persian]
- Karimi-Doostan, G. (1997). *Light verb constructions in Persian* [Doctoral dissertation, University of Essex].
- Mirani, J., & Karimi-Doostan, G. H. (2016). The argument structure of ditransitive verbs in Hawrami Kurdish. *Persian Language and Iranian Dialects*, 1(2), 67–91. [In Persian]

- Rappaport Hovav, M., & Levin, B. (1998). Building verb meanings. In M. Butt & W. Geuder (Eds.), *The projection of arguments: Lexical and compositional factors* (pp. 97–134). CSLI Publications.
- Shaghaghi, V. (2007a). *Fundamentals of morphology*. SAMT. [In Persian]
- Shaghaghi, V. (2007b). Incorporation in Persian. *Grammar Journal*, 3(3), 3–40. [In Persian]
- Shohadai, K. (2013). *An investigation of the structure of the verb phrase in Kurdish based on distributed morphology* [Master's thesis, University of Kurdistan]. [In Kurdish]
- Smornova, E. S., & Shustova, S. (2017). Non-incorporation in English as a valency-changing device. *Lingua*.
- Tabatabaei, A. (2003). *Compound nouns and adjectives in Persian*. University Publication Center. [In Persian]
- Tabatabaei, A. (2008). Compounding in Persian (2). *Nameh-ye Farhangestan*, 10(1), 130–136. [In Persian]

عدم بازگشت پذیری در ساختار موضوعی فعل در زبان کردی گویش سورانی

شاهین احمدی شاد^۱

مهران احمدی^۲ (نویسنده مسئول)

۱. استادیار گروه زبان انگلیسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج، سنندج، ایران،
۲. استادیار گروه زبان انگلیسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سقز، سقز، ایران.

DOI: [10.22034/JOKL.2026.144632.1456](https://doi.org/10.22034/JOKL.2026.144632.1456)

چکیده

یکی از ویژگی‌های جهانی ساختار موضوعی این است که افعال نمی‌توانند که بیشتر از سه موضوع داشته باشند: دو موضوع درونی و یک موضوع بیرونی. هر موضوع اضافه و یا هر شبه‌موضوعی از طریق فرایندهای نحوی و یا گفتمانی (که ممکن است بازگشت پذیر باشند) و نه واژگانی به ساختار معرفی می‌شوند. این ویژگی را محدودیت دوموضوعی که بخشی از ماهیت طبیعی زبان‌ها است می‌نامند. در این پژوهش نشان خواهیم داد که نسخه اصلاح شده نظریه هیل و کایزر ۲۰۰۳ می‌تواند محدودیت دوموضوعی را تبیین کند. همچنین نشان خواهیم داد که محدودیت دو موضوعی به عدم وجود خاصیت بازگشت پذیری در واژگان بستگی دارد در نتیجه زبان‌های طبیعی امکان استفاده از این مکانیسم را به سطح جملات محدود می‌کند. بنابراین استدلال می‌شود که ساختار موضوعی به صورت چرخه‌ای یا جهت‌دار بدون خاصیت بازگشت پذیری ساخته می‌شود و خاصیت بازگشت پذیری در بازنمایی ساختار موضوعی در سطح جمله نمود پیدا می‌کند.

واژگان کلیدی: ساختار موضوعی، بازگشت پذیری، زبان کردی، واژگان، سورانی

نوع مقاله:
پژوهشی اصیل

صفحات: ۱۸۴-۱۶۹

تاریخچه مقاله:
دریافت مقاله:

۱۱ مهر ۱۴۰۴

دریافت نسخه بازنگری شده:

۱۳ بهمن ۱۴۰۴

پذیرش:

۲۲ شهریور ۱۴۰۵

انتشار:

۳۱ شهریور ۱۴۰۵

نشانی الکترونیک نویسندگان:

1. Shahinahmadishad@iaus.ac.ir

2. mehranahmadi@aiu.ac.ir

۱- مقدمه

بیشتر چارچوب‌های زبان‌شناسی بر این نکته تأکید دارند که هر فعل در زبان طبیعی با مجموعه‌ای از موضوع‌ها مرتبط است، که از معنای فعل به‌طور سیستماتیک قابل پیش‌بینی نیستند و این موضوع‌ها به همراه محمول^۱ آنها که فعل است ساختار موضوعی^۲ تشکیل می‌دهند. در حالی که ساختارهای موضوعی می‌توانند شامل اطلاعات قیدی یا سایر اطلاعات معنایی مرتبط با محمول باشند، موضوع‌ها معمولاً به عنوان عناصری در نظر گرفته می‌شوند که به‌طور نحوی به عنوان فاعل، مفعول مستقیم و مفعول غیرمستقیم در جمله تحقق می‌یابند. عناصر دیگر در جمله معمولاً به عنوان افزوده^۳ در سطح جمله تجلی پیدا می‌کنند و باعث گسترش معنایی محمول می‌شوند.

در سطح پردازش، بیشتر چارچوب‌های نظری قائل به تفاوت مابین متمم‌ها و افزوده‌ها می‌باشند و این تفاوت‌ها را به این صورت بیان می‌کنند که متمم‌ها به صورت ضمنی توسط فعل انتخاب می‌شوند و افزوده‌ها الزاماً در هربار تجلی فعل فرصت حضور در ساخت را پیدا نمی‌کنند. (بولند^۴، ۲۰۰۵) بنابراین، در این پژوهش، منظور از ساختار موضوعی سطحی از بازنمایی زبانی است که شامل یک محمول و تمامی موضوع‌های مرتبط به آن است. در این پژوهش، با تکیه بر یکی از اصول پذیرفته شده نظریه ساختار موضوعی یعنی محدودیت تعداد موضوع‌های یک فعل نشان خواهیم داد که افعال نمی‌توانند که از سه موضوع واژگانی بیشتر داشته باشند، به عبارت دیگر، هر فعل می‌تواند یک موضوع بیرونی یا همان فاعل در سطح جمله و دو موضوع درونی یا همان مفعول در سطح جمله را به عنوان موضوع‌های خود داشته باشد. این ساختار موضوعی بیشینه^۵ را می‌توان در مثال زیر برای فعل give در انگلیسی مشاهده نمود:

1. [The Linguists] gave [nice prizes] [to the winners of the challenge]

همانطور که در مثال ۱ مشاهده می‌شود، فعل give دارای دو موضوع درونی و یک موضوع بیرونی می‌باشد. یکی از شواهدی که نشان‌دهنده محدودیت دوموضوعی می‌باشد این نکته است که اضافه شدن هر موضوع اضافی به ساختار موضوعی فعل give نیاز به درج حرف اضافه دارد که خود این حرف اضافه به نوبه خود دارای ساختار موضوعی مختص به خود است. در صورت عدم درج حرف اضافه، جمله تولید شده غیردستوری است:

2. * [The Linguists] gave [nice prizes] [to the winners] [the students]

3. [The Linguists] gave [nice prizes] [to the winners] [for the students]

هواروس داوسا^۶ (۲۰۱۰) اشاره می‌کند که محدودیت دوموضوعی در واقع اشاره به موضوع‌های درونی یک محمول دارد و آن را به صورت اصل محدودیت دوموضوعی^۷ بیان می‌کند:

"هر محمول به تنهایی فقط و فقط می‌تواند دو موضوع درونی داشته باشد."

ایشان بیان می‌کند که محدودیت دوموضوعی یک اصل جهانی در زبانها است و عملیات‌های تغییر ظرفیت فعل^۸ که منجر به ساخت‌های الحاقی^۹ و سببی می‌شوند اصل محدودیت دو موضوعی را نقض نمی‌کنند. محدودیت دوموضوعی ماهیت نحوی دارد و یک محدودیت ساختاری است.

در این پژوهش نشان می‌دهیم که نظریه نحو واژگانی هیل و کایزر^{۱۰} (۲۰۰۲) چارچوب مناسبی برای تبیین محدودیت دوموضوعی در ساختار موضوعی فراهم می‌کند. استدلال خواهیم کرد که پذیرش محدودیت دوموضوعی در سطح واژگانی،

1. Predicate
2. Argument Structure
3. Adjunct
4. Boland
5. Maximal Argument Structure
6. Juarros-Daussà
7. Two-Argument Restriction (TAR):
8. Valence-increasing operations
9. Applicative
10. Hale and Keyser

مستلزم رد قاعده بازگشت‌پذیری در ساختار موضوعی است. از آنجا که خاصیت بازگشت‌پذیری در نحو می‌تواند به امکان افزودن نامحدود موضوع‌ها بینجامد، این ویژگی با محدودیت دوموضوعی ناسازگار است. بر این اساس، پیشنهاد می‌کنیم که محدودیت در ساختار موضوعی نه حاصل قواعد نحوی بازگشت‌پذیر، بلکه ناشی از محدودیت در ترکیب مقوله‌ها در سطح واژگانی است؛ محدودیتی که آن را فرضیه انتخاب منحصر به فرد^۱ می‌نامیم. در نهایت نشان خواهیم داد که رویکرد اشتقاقی به ساختار موضوعی، در تعامل با ادغام واژگانی چرخه‌ای و جهت‌دار، می‌تواند بیشینه بودن ساختار موضوعی را به‌طور نظام‌مند تبیین کند.

در آثار و پژوهش‌های انجام گرفته، مدخل‌های واژگانی و ساختارهای نحوی دو خط سیر و تکامل متفاوتی داشته‌اند. برپایه رویکردهای واژگان‌گرا، مدخل‌های واژگانی فعل دربرگیرنده اطلاعات دایره‌المعارفی و معنایی ویژه فعل است که این اطلاعات تعیین‌کننده نقش‌های معنای ساختار موضوعی فعل است. ساختار موضوعی به نوبه خود وظیفه فرافکن ساختار نحوی را به عهده دارد.

۲- پیشینه پژوهش

پژوهش‌های مختلفی در زبان انگلیسی و زبان فارسی درباره ساختار موضوعی افعال مختلف انجام شده است اما در زبان کردی، حوزه ساختار موضوعی افعال کمتر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است و آثار علمی اندکی در دسترس قرار دارند. در زبان انگلیسی و در چارچوب رویکردهای نحو واژگانی و نحومحور، تحقیقات مختلفی انجام گرفته‌است. هیل و کسیر (۱۹۹۳، ۲۰۰۲) رویکرد جدیدی را به ساختار موضوعی معرفی می‌کنند. افعال، حتی در انگلیسی، از نظر نحوی اقلام واژگانی ساده نیستند، بلکه ترکیبی از افعال سبک و عنصر نحوی غیرفعلی می‌باشند. سطح روستا فعل در نتیجه انضمام یک یا چند هسته در سازه عنصر غیرفعلی با فعل سبک حاصل می‌شود. تحلیل آن‌ها شامل سه نوع سازه غیرفعلی می‌شود: هسته N، هسته‌های صفتی، شبه‌جمله‌های کوچک حرف اضافه‌ای. تحلیل آن‌ها از زبان انگلیسی سرچشمه می‌گیرد چون ریشه‌های فعلی مشتق شده از صفت و اسم خیلی واضح و نمایان هستند. هارلی^۲ (۲۰۰۱) بیان می‌کند که ویژگی‌های نحوی و معنایی عنصر غیرفعلی مسئول ساختار رویدادی و فعل مرکب نهایی هستند. در افعال غیرکنایی لازم مشتق شده از اسم، عنصر اسمی درون ساخت واژگانی فعل، نقش تعیین‌کننده‌ای در تفسیر رویداد دارد. کریمی دوستان ۱۹۹۷ بیان می‌کند که ساختار موضوعی هم به نحو و هم به معنا مرتبط است. ارتباط آن با نحو، تعیین موضوع‌هایی است که به روابط نحوی فرافکن می‌شوند و ارتباط آن با معنا، رابطه نقش‌های معنایی است.

میرانی و کریمی دوستان (۱۳۹۵) با بررسی ساختار موضوعی افعال دو مفعولی در هورامی اشاره می‌کنند که بازنمایی معنایی جملات دو مفعولی از روی بازنمود صورت منطقی و ساخت رویدادی حاصل از آرایش نحوی به دست می‌آید. بنابراین، ساخت رویدادی هریک به شکل انتقال مالکیت و انتقال مکانی با توجه به آرایش نحوی بازتاب پیدا می‌کند. نقش معنایی هدف مالکیت یا مکانی از هسته دوم مقوله الحاقی پایین به دست می‌آید. احمدی شاد و همکاران (۱۳۹۸) با بررسی ساختار موضوعی افعال در زبان کردی گویش سورانی بیان می‌کنند که نحو واژگانی قائل به رابطه دوسویه در ساختار موضوعی افعال در زبان کردی گویش سورانی است. به عبارت دیگر، ساختار موضوعی افعال در این زبان به دلیل وجود تنوع ساخت‌واژی در افعال، دارای رابطه متناظر اشتقاقی نمی‌باشد.

کریمی و همکاران (۱۳۹۹) با بررسی ساختار موضوعی اسم‌فعل به‌عنوان محمولی غیرفعلی در زبان کردی گویش سنندجی اشاره می‌کنند که با توجه به محدودیت‌های فضای نحوی گروه معرف (DP = Determiner Phrase) در زبان کردی سنندجی (به دلیل حضور ساخت اضافه)، مسئله نگاشت موضوع‌های اسم‌فعل و محدودیت‌های حاکم بر ساختار موضوعی آن اهمیت می‌یابد. بر پایه مشاهدات تجربی، اسم‌فعل‌ها به چهار دسته پادکنایی، پادمفعولی، دو ظرفیتی و سه ظرفیتی تقسیم می‌شوند. در اسم‌فعل‌های پادکنایی موضوع بیرونی به شکل اضافه به اسم فعل می‌پیوندد و قابلیت انضمام ندارد. در خصوص اسم‌فعل‌های پادمفعولی، نشان داده می‌شود که موضوع درونی هم به‌صورت اضافه و هم انضمامی می‌تواند حضور داشته باشد. اسم‌فعل‌های

1. Uniqueness of Selection Hypothesis (USH).

2. Harley

متعدی دو صورت را به نمایش می‌گذارند: موضوع درونی می‌تواند به صورت اضافه حضور یابد و موضوع بیرونی قابلیت حضور ندارد؛ یا اینکه موضوع بیرونی در حالت اضافه و موضوع درونی انضمامی است.

۳- چارچوب نظری

در این بخش کوشش می‌شود که با تحلیل رویکردهای واژگان‌گرا به ساختار موضوعی، نمایی کلی از این نظریه ترسیم شود و سپس به نقد و بررسی آنها پرداخته شود. در این راستا، نخست به ارائه تعریف ساختار موضوعی از دیدگاه نظریهٔ واژگان‌گرا پرداخته می‌شود و سپس توضیحی از دیدگاه‌های نوساختارگرا ارائه می‌شود و اشاره می‌شود که تناوب‌های مختلف بازنمایی شده از ساختار موضوعی دارای ریشه‌های واژگانی مختلف هستند و شرکت یا عدم شرکت آنها در تناوب‌های مختلف به عوامل متعدد دیگری بستگی دارد.

با بررسی این رویکردها، تلاش می‌شود از این هگزر راهی به سوی طرح پیشنهادی این پژوهش گشوده شود و نتیجه‌ای که حاصل خواهد شد نشان می‌دهد که رویکردهای واژگان‌گرا تبیین بهتری از تناوب‌های ساختار موضوعی به دست می‌دهند. ساختار موضوعی ترکیبات نحوی از طریق فرافکنی ویژگی‌های موضوعی اقلام واژگانی^۱ در نحو شکل می‌گیرد. مجموعه‌ای از روابط ساختاری بین هسته^۲ و موضوع‌های آن در درون ساختارهای نحوی فرافکن شده توسط مقولات هسته‌ای است. طبق تعریف هیل و کایزر (۲۰۰۲:۳)، ساختار موضوعی توسط ویژگی‌های اقلام واژگانی تعیین می‌شود و به صورت ویژه توسط ترکیبات نحوی که در آن حضور می‌یابند تعیین می‌گردد. به صورت کلی، آنها معتقدند که دو نوع روابط نحوی وجود دارد: متمم^۳ و مشخص‌گر^۴ که فقط اجازهٔ شق دوتایی^۵ را می‌دهند.

نحو واژگانی^۶ یک نظریهٔ دستوری می‌باشد که رابطهٔ بین فعل و موضوع‌هایش را بدون در نظر گرفتن فرافکن‌های دستوری نشان می‌دهد. نظریهٔ هیل و کایزر بر این پایه استوار است که ساختار موضوعی فقط در نظر گرفتن تعداد موضوع‌های یک فعل نمی‌باشد بلکه نمود ساختاری آنها می‌باشد. از نظر آنها افعال از نظر نحوی اقلام منفردی نمی‌باشند بلکه آنها شامل هسته با فرافکن‌های مختلف^۷ و ویژگی‌های انضمامی هستند. به عنوان مثال فعل غیرکنایی^۸ مانند laugh توسط انضمام متمم ساختار متعدی به هستهٔ فعل سبک ساخته می‌شود ساختاری معادل do laugh.

به طور کلی هیل و کیسر (۲۰۱۳:۱۳) چند مدل اقلام ساخت موضوعی را معرفی می‌کنند:

۱. فرافکن واژگانی - تکین^۹: (+ متمم، - مشخص‌گر)

۲. دوتایی بنیادین^{۱۰}: (+ متمم، + مشخص‌گر)

۳. دوتایی مرکب^{۱۱}

۴. تکین^{۱۲}

در ترکیبات ساختار موضوعی فوق، هسته‌ای که یک متمم را برمی‌گزیند اما هیچ مشخص‌گری را فرافکن نمی‌کند تکین می‌نامند و به ساختار فرافکن شده از این هسته "فرافکن واژگانی تکین" اطلاق می‌شود. یعنی، این ساختار موضوعی دارای یک موضوع که به عنوان متمم واقع می‌شود است. ایشان ساختاری را که در آن یک هستهٔ واحد برقرار کنندهٔ روابط هسته - متمم و مشخص‌گر -

1. Lexical item
2. Nuclei
3. Complement
4. Specifier
5. Binary branches
6. Lexical syntax
7. Diverse projection
8. Unergative
9. Lp-monadic
10. Basic dyadic
11. Composite dyadic
12. monadic

هسته است، ساختار "دوتایی بنیادی" می‌نامند. در ساختار موضوعی سوم، یک هسته نیازمند مشخص‌گر ولی بی‌نیاز از متمم است و هسته بعدی تنها به متمم نیاز دارد. بنابراین هسته اول به عنوان متمم هسته دیگر واقع شده و فرافکنی شاخص را موجب می‌شود و بدین صورت ساختار دوتایی مرکب حاصل می‌شود. و نهایتاً ساده‌ترین نوع ساختار واژگانی فقط از یک هسته تشکیل می‌شود. همانطور که مشاهده می‌شود، ماهیت محدود ساختار موضوعی به دلیل ویژگی ساختاری مقولات واژگانی است. به عبارت دیگر، محدودیت رده‌شناختی ساختارهای موضوعی در زبان‌ها ناشی از این واقعیت است که واحدهای سازنده ساختار موضوعی در سطح واژگانی، امکان ترکیب آزاد و نامحدود ندارند. علیرغم نکات مطرح شده فوق، هیل و کایزر به ترکیبات مقولات واژگانی مجوز نامحدود و بازگشت‌پذیر می‌دهند. به عنوان مثال در ساختار موضوعی فعل give در جمله

4. I gave the bottle to the baby.

مدل نحو واژگانی هیل و کایزر پیش‌بینی می‌کند که افعالی با دو موضوع درونی از طریق ادغام سلسله‌مراتبی دو ساختار موضوعی دوتایی بنیادین ساخته می‌شوند و این فرایند مستلزم ادغام بازگشت‌پذیر مقولات واژگانی است. منظور از ادغام بازگشت‌پذیر در اینجا، امکان تکرار فرایند ادغام در ساختار واژگانی برای ایجاد لایه‌های موضوعی متعدد است. در نتیجه، مدل آنها می‌تواند تهداد نامحدودی از ساختارهای موضوعی را تولید نماید. با این وجود، این نامحدود بودن تولید ساختار موضوعی به روشنی محدودیت دو موضوعی را نقض می‌کند.

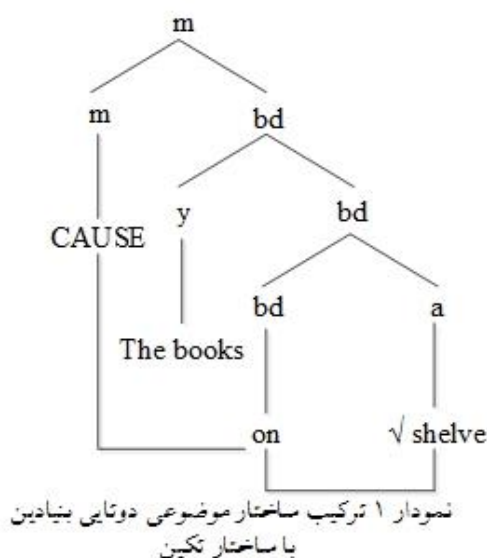
۱-۳- حذف بازگشت‌پذیری در ساختار موضوعی

در چارچوب نحو واژگانی هیل و کایزر، محدودیت دوموضوعی نتیجه تمایز بنیادی میان حوزه واژگانی و حوزه نحوی است. ساختار موضوعی در این رویکرد در سطح واژگانی شکل می‌گیرد و از این‌رو، تابع محدودیت‌های ترکیبی اقلام واژگانی است. در مقابل، نحو جمله‌ای حوزه‌ای بازگشت‌پذیر و مستقل است که امکان گسترش نامحدود ساختار را فراهم می‌کند. به همین دلیل، تعیین تعداد شرکت‌کننده‌های رویداد در ساختار موضوعی با محدودیت همراه است، حال آنکه در سطح جمله، سازوکارهای نحوی می‌توانند بدون محدودیت بازگشت‌پذیر عمل کنند. فقدان بازگشت‌پذیری در حوزه ساختار موضوعی دقیقاً همان عاملی است که به محدودیت تعداد موضوع‌ها می‌انجامد و آن را به‌طور نظام‌مند از نحو جمله‌ای متمایز می‌سازد.

از آنجایی که تمام ساختارهای موضوعی ممکن با ادغام چهار نوع ساختار موضوعی اصلی معرفی شده توسط هیل و کایزر ساخته می‌شوند، هدف این نظریه، شناسایی ساختارهای موضوعی بر اساس نوعی از چهار ساخت اصلی است که مجاز به شمار می‌آیند. به عنوان مثال:

5. Asye shelved the book.

از ترکیب یک ساخت دوتایی با یک هسته تکین (m) ساخته می‌شود.

در ساختار فوق، یک هسته دوتایی، ساختاری با مشخصات {+متمم،+مشخص‌گر} فرافکن می‌کند. الزام وجود متمم توسط ریشه صرفی که خود از نوع atomic می‌باشد اقناع می‌شود و چون هسته دوتایی از نظر ساخت‌وازی تهی است، shelfe به صورت خودکار با آن اختلاط می‌کند. سپس مشخص‌گر مورد نیاز هم فرافکن می‌شود و در جایگاه مفعول سطح جمله قرار می‌گیرد. کل این ساختار دوتایی به عنوان متمم ساختار تکین عمل می‌کند که مسئول معرفی موضوع بیرونی به عنوان فاعل سطح جمله است. اما نکته مهم و در واقع مسئله موجود در نظریه هیل و کایزر زمانی خود را نشان می‌دهد که در تشکیل ساختار موضوعی برای افعال مختلف، آنها قائل به ترکیب بازگشت‌پذیر و نامحدود مقولات واژگانی هستند. به نظر می‌رسد که در مدل هیل و کایزر، برای تشکیل ساختار موضوعی فعل با دوموضوع درونی، ادغام بازگشت‌پذیر مقولات واژگانی لازم و ضروری می‌باشد که اگر فرض را بر درست بودن آن بدانیم، در واقع این ساختارها از محدودیت دوموضوعی تخطی می‌کنند.

۴- تجزیه و تحلیل

نظریه نحو واژگانی هیل و کایزر پیش‌بینی می‌کند که ساختار موضوعی افعال در حالت بیشینه نمی‌تواند بیش از دو موضوع درونی را دربر گیرد. افعال دومفعولی مانند give و send، یا افعال دومفعولی اختیاری مانند pass و write و یا افعال مشتق شده از اسم که در آثار رندال ۲۰۱۰ و هواروس داوسا ۲۰۰۳ دارای اهمیت می‌باشند همگی دارای ساختار موضوعی بیشینه می‌باشند. برای مثال فعل «هه‌ل‌ه‌وردن» به معنای «بالا آوردن» در زبان کردی را در نظر می‌گیریم. مطابق چارچوب هیل و کایزر، ساختار موضوعی این فعل فاقد بازگشت‌پذیری است، زیرا اشتقاق آن در سطح واژگانی تنها یک بار امکان ادغام مقوله‌ای را فراهم می‌کند و تکرار این فرایند به ساختار نادرستی منجر می‌شود. با در نظر گرفتن این نکته که ساختار موضوعی این فعل جزء ساختارهای دوموضوعی و در نتیجه ساختار پیچیده‌ای است، تبیین آن بدون بازگشت‌پذیری انجام می‌شود، در نتیجه می‌توان استنباط نمود که بازگشت‌پذیری در واژگان امکان‌پذیر نمی‌باشد.

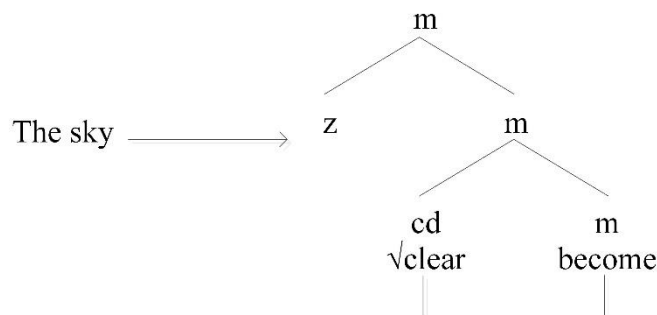
فعل «هه‌ل‌ه‌وردن» در زبان کردی دارای ساخت موضوعی زیر می‌باشد:

mena:le-ke fi:re-ke: hel-ha:wər-de: ba:n me:z-eke
child-DEF milk-DEF up-bring-PST on table-DEF

مناله که شیره‌که‌ی هه‌ل‌ه‌ورده بان میزه‌که.

بچه شیر را بالا آوردن میز

همانطور که مشاهده می‌شود این فعل دارای دو موضوع درونی می‌باشد. هدف از مطرح کردن این مثال در زبان کردی، تبیین تحلیلی می‌باشد که نشان دهنده عدم وجود بازگشت‌پذیری در این ساخت باشد. با توجه به دیدگاه هیل و کایزر (۲۰۱۳:۱۶) یک فعل غیرمفعولی مانند clear در ساخت ناگذرای مثال زیر The sky suddenly cleared. دارای فرافکن دوتایی مرکب به صورت زیر می‌باشد:

نمودار ۲ ساختار فرافکن دوتایی مرکب

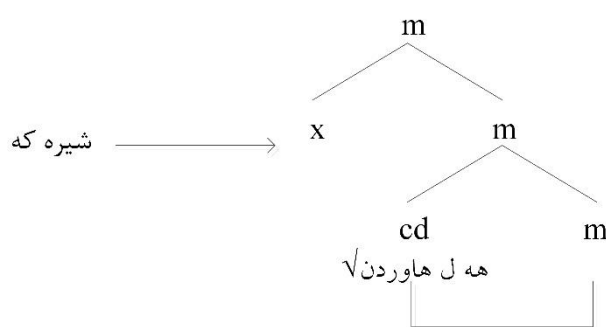
در ساختار فوق، هسته دوتایی مرکب ساخت cd را فرافکن می‌کند که دارای ویژگی {+ مشخص گر، - متمم} می‌باشد و این ساختار خود به عنوان هسته ساخت تکین تجلی پیدا می‌کند. بنابراین الزامات واژگانی m=monadic را اقلان می‌کند. هیل و کایزر سپس بیان می‌کنند که m به عنوان میزبان عمل می‌کند و مشخص گر لازم هسته دوتایی مرکب را فرافکن می‌کند و مکان ساختاری مناسب برای حضور متغیر Z که موضوع فاعل جمله را به ساخت معرفی می‌کند فراهم می‌کند.

حال با توجه به موارد فوق، به بررسی فعل "هه ل هاوردن" در زبان کردی می‌پردازیم:

6. mena:le-ke fi:re-ke: hel-ha:wər-de: ba:n me:z-eke
child-DEF milk-DEF up-bring-PST on table-DEF

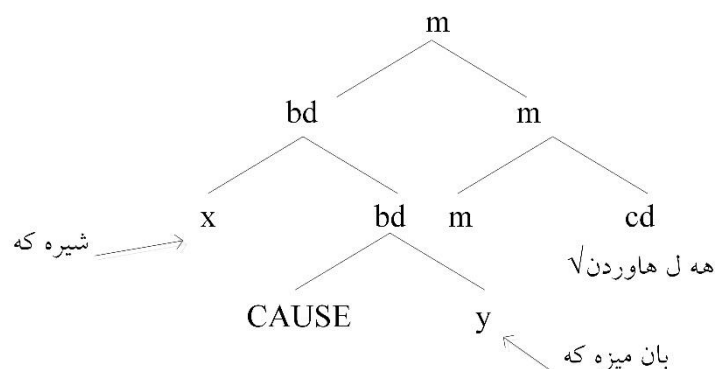
"بچه شیر را روی میز بالا آورد."

در مثال فوق، ریشه "هه ل هاوردن" یک عنصر دوتایی مرکب می‌باشد که با یک هسته تکین برای فرافکن مشخص گر آن ادغام می‌شود:

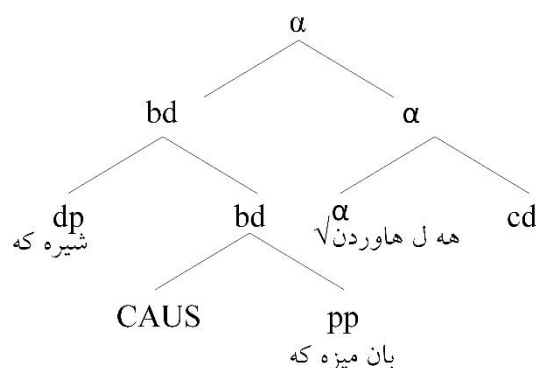
نمودار ۳ ادغام عنصر دوتایی مرکب با هسته تکین

گروه حرف اضافه‌ای "بان میزه که" بر اساس رندال ۲۰۱۰ بخشی از مفعول دوم با هسته CAUSE که موضوع "شیره که" را به عنوان مشخص گر و گروه حرف اضافه را به عنوان متمم برمی‌گزیند است. ساختار دوتایی شامل موضوع پذیرنده و گروه حرف-اضافه در مشخص گر ساخت دوتایی مرکب قرار می‌گیرد به صورت زیر:

نمودار ۴ ساختار دوتایی مرکب

اما مسئله مورد بحث نمودار فوق، رابطه بین فعل "هه ل هاوردن" در روستا و اسمی که از آن مشتق شده است می‌باشد. در نمودار فوق، عنصر cd از نظر آوایی تهی می‌باشد که خود یک هسته تکین است که بازنمایی پیش فرض آن اسم است و به صورت زیر تجلی پیدا می‌کند:

نمودار ۵ ادغام در ساختار تکین

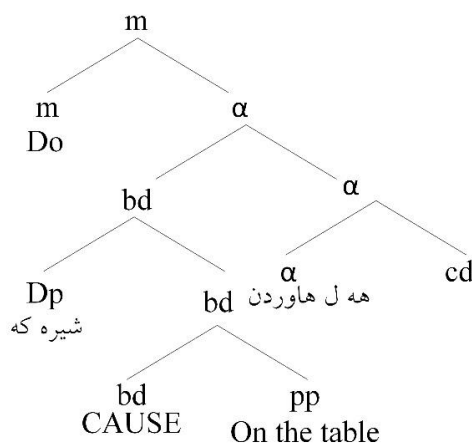
کل ساختار فوق به عنوان متمم هستهٔ monadic قرار می‌گیرد.

اما نکته مورد بحث درباره نمودارهای فوق این نکته است که اگر مقوله‌ای تکی در این جایگاه قرار بگیرد و از آنجاییکه مقوله تکی دارای ویژگی { -متمم ، - مشخص‌گر } است لذا نمودارهای فوق با الزامات واژگانی α سازگار نمی‌باشند زیرا cd نمی‌تواند در جایگاه متمم آن قرار بگیرد.

برای حل این مشکل پیشنهاد بر این است که نمودارهای فوق را به صورت اشتقاقی در نظر بگیریم. فرض را بر این می‌گذاریم که یک عنصر واژگانی فقط می‌تواند با یک عنصر واژگانی دیگر ادغام شود که الزامات { +/ - متمم ، +/ - مشخص‌گر } آن از قبل اقصاء شده باشد. به عبارت دیگر، یک مقولهٔ واژگانی ابتدا باید کامل شود قبل از اینکه مورد هدف برای ادغام قرار بگیرد. هواروس داوسا (۲۰۱۴) فرضیه زیر را معرفی می‌کند؛ فرضیهٔ چرخه‌ای انتخاب:

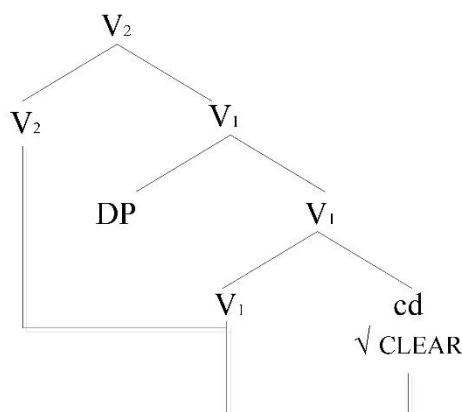
"مقولهٔ واژگانی X قبل از آنکه بتواند با مقولهٔ واژگانی دیگری مانند Y ادغام شود باید الزامات واژگانی آن کامل شود" دیدگاه ادغام در فرضیه فوق دارای دو ویژگی مهم می‌باشد: نخست اینکه ادغام به صورت چرخه‌ای می‌باشد: مقوله Y فقط زمانی می‌تواند مورد هدف ادغام قرار بگیرد که مشخصه‌های آن کامل باشد و زمانی که ادغام شود امکان ادغام با مقولهٔ دیگر را نخواهد داشت. نکته دوم این است که ادغام به صورت جهت‌دار می‌باشد زیرا مقولهٔ X با مقولهٔ Y ادغام می‌شود که مشخصه‌های X مورد بازبینی قرار بگیرد.

هیل و کایزر ۱۹۹۸ در تعریف روابط ساختاری متمم و مشخص‌گر از رابطهٔ یکسویه استفاده می‌کنند. با این وجود، گاهی اوقات، آنها قابل به وجود رابطهٔ اشتقاقی در ساختار می‌باشند. حال به تحلیل ساختار فعل‌های دوتایی مرکب مانند "هه‌ل‌هاوردن" می‌پردازیم با در نظر گرفتن تغییراتی که فرضیهٔ چرخه‌ای انتخاب به وجود می‌آورد.

نمودار ۶ فعل دوتایی مرکب

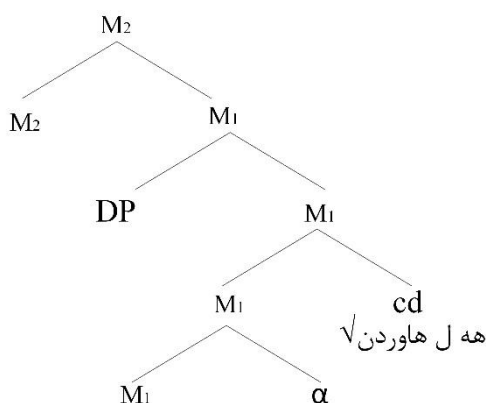
در تبیین نمودار فوق، ساختار دوتایی مرکب که هیل و کایزر پیشنهاد می‌دهند به صورت کلی به شکل زیر است:

نمودار ۷ ساختار دوتایی مرکب پیشنهاد شده توسط هیل و کایزر

هنگامی که گره cd با v1 ادغام می‌شود الزام {+متمم} هسته تکین برطرف می‌شود زیرا cd در جایگاه متمم v1 قرار می‌گیرد. از طرف دیگر، هسته تکین به علت ادغام با هسته دوتایی مرکب توانایی فرافکن مشخص‌گر را دارد و الزام {+مشخص‌گر} cd را اقناع می‌کند.

اما نکته مورد بحث در اینجا در نظر گرفتن این نکته می‌باشد که با توجه به فرضیه چرخه‌ای بودن انتخاب، cd نمی‌تواند متمم m باشد زیرا m باید قبل از ادغام با cd کامل شده باشد. به عبارت دیگر، الزام {+متمم و -مشخص‌گر} آن باید قبل از ادغام با cd کامل شود. در نتیجه نمودار نهایی آن باید به صورت زیر باشد:

نمودار ۸ ساختار موضوعی فعل "هه ل هوردن"

۴-۱ - نقش فاعل و عدم وجود تناوب گذرا

در این بخش به بررسی غیردستوری بودن تناوب ناگذرایی در فعل "هه ل هوردن" در زبان کردی می‌پردازیم. هیل و کایزر (۲۰۰۲ و ۱۹۹۸) به اختلاف بین دو فعل زیر اشاره می‌کنند که یکی از آنها در تناوب گذرایی شرکت می‌کند اما دیگری در این تناوب غیردستوری می‌باشد:

75. a. I splashed/got mud on the wall.
b. Mud splashed on the wall

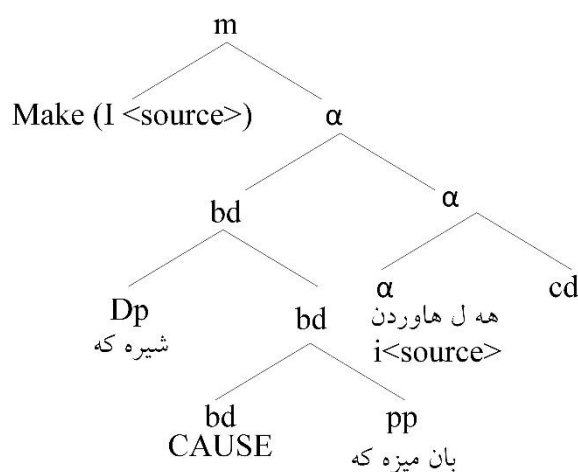
76. a. I smeared/put mud on the wall.
b.* Mud smeared/put on the wall.

با درنظر گرفتن این نکته که برخی ویژگی‌های خاص معنایی اقلام واژگانی در رفتارهای نحوی آنها دخیل می‌باشند، هیل و کایزر ۲۰۰۲ در توضیح مثال‌های فوق قائل به وجود شاخص‌های رفتاری^۱ که آن را با {i} نشان می‌دهند می‌باشند. این شاخص‌ها به عنوان موجودیت مرجع‌گزین عمل می‌کنند. به عنوان مثال در فعل‌های splash و get شاخص {i} یک حالت-پذیرنده است که باید به صورت درونی مقید شود. هیل و کیسر (۱۹۹۸:۱۲) حالت-پذیرنده را به صورت زیر تعریف می‌کنند:

یک ویژگی معنایی قیدی که حرکات فیزیکی، توزیع، پاشش، یا نگرش را شناسایی می‌کند. در مثال گذرای a و معادل ناگذرای b که در آن مفعول به جایگاه فاعل ارتقا داده شده است، مفعول شاخص را از موقعیت مشخص‌گر مقید می‌کند. به این علت که مفعول یک موضوع درونی می‌باشد، شاخص {i} همیشه درونی شده مقید می‌باشد. بنابراین تناوب گذرای آن دستوری می‌باشد.

از طرف دیگر، فعل‌های smear و put دارای شاخص {i} می‌باشند که حالت-عاملی می‌باشد؛ یعنی باید به صورت بیرونی مقید شوند. در مثال a شاخص {i} توسط فاعل که یک موضوع بیرونی است مقید می‌شود در نتیجه الزامات شاخص را برآورده می‌کند. اما در مثال b که مفعول mud به موقعیت فاعل ارتقا داده می‌شود و چون mud یک موضوع درونی می‌باشد و شاخص را باید به صورت درونی مقید کند در نتیجه نمی‌تواند که الزامات اولیه آن را برآورده کند و ساخت ناگذرا غیردستوری می‌شود.

در توضیح غیردستوری بودن تناوب ناگذرای فعل «هه‌ل‌ه‌وردن» در زبان کردی به این نکته می‌توان اشاره کرد که رفتار این فعل مانند فعل smear و put در زبان انگلیسی می‌باشد. به عبارت دیگر این فعل دارای یک شاخص حالت-عاملی می‌باشد که باید به صورت بیرونی مقید شود در نتیجه ساخت ناگذرای آن غیر دستوری می‌باشد. نهایتاً، پیشنهاد این پژوهش برای فرافکن ساختار موضوعی فعل «هه‌ل‌ه‌وردن» به صورت زیر می‌باشد:

نمودار ۹ فرافکن ساختار موضوعی فعل "هه‌ل‌ه‌وردن"

این ساختارها حاوی اطلاعاتی درباره ویژگی‌های فرافکنی واژه هستند. بدیهی است که اطلاعات ساختاری از این نوع ممکن است در مدخل واژگانی همراه با اطلاعات معنایی وجود داشته باشد که در رفتار نحوی واژه نیز نقش ایفا می‌کند، به عنوان مثال می‌توان به نوع نمود، ویژگی‌های خاصی در مورد موضوع‌ها مانند معرفه بودن یا شمار، یا ویژگی‌هایی در خود ریشه اشاره کرد. در واقع، تعامل میان اطلاعات ساختاری و اطلاعات معنایی در نهایت رفتار نحوی واژه را تعیین می‌کند.

منظور هیل و کایزر از مدل‌های مختلف ساختار موضوعی فقط برای موضوع‌های فعل شامل متمم‌ها و مشخص‌گرها می‌باشد. هیل و کایزر (۲۰۰۳:۶) معتقدند که فاعل جمله یک موضوع بیرونی می‌باشد و به علت اینکه نه مشخص‌گر و نه متمم فعل به حساب می‌آید، آن را جزیی از موضوع‌های فعل در نظر نمی‌گیرند.

در مقایسه با ساختار موضوعی فعل، ساختار موضوعی فرافکن شده توسط حرف اضافه به شکل زیر می‌باشد:

4. Put the books on the shelf.

در مثال فوق، حرف اضافه on به عنوان هسته هم دارای متمم و هم دارای مشخص گر می‌باشد. متمم خواهر هسته و مشخص گر خواهر فرافکن اولیه هسته است. این ساخت به صورت دوتایی نمود پیدا می‌کند. ساختار موضوعی فعل put ترکیب پیچیده‌ای از فرافکن حرف اضافه دوتایی که به عنوان متمم فعل تکین درونی شده است می‌باشد. در سطح جمله، مشخص گر حرف اضافه به عنوان مفعول مستقیم فعل به کار برده می‌شود. در واقع اینکه حروف اضافه می‌توانند هم مشخص گر و هم متمم داشته باشند جزء ویژگی ذاتی آنها می‌باشد. حروف اضافه بین دو مفهوم رابطه برقرار می‌کنند. در مثال فوق، حرف اضافه با متمم‌اش یک گزاره را تشکیل می‌دهند که هر گزاره به فاعل نیاز دارد و این فاعل توسط مشخص گر اقناع گردیده است. یکی دیگر از مثال‌هایی که هیل و کایزر (۲۰۰۳:۸) برای قائل شدن به وجود یک موضوع مشخص گر درونی بیان می‌کنند جمله‌های زیر می‌باشد:

5. a) The leaves turn red.

b) The cold turned the leaves red.

همانند حروف اضافه، هسته فعلی در جمله فوق هم متمم (صفت در این جمله) و هم مشخص گر (DP: the leaves) را دارد. در فرافکن واژگانی، مشخص گر جزء موضوع‌های درونی می‌باشد چون در جمله دوم در تناوب سببی و در سطح جمله به عنوان مفعول مستقیم به کار برده می‌شود. در واقع، ساخت گذرا با درونی شدن ساخت واژگانی ناگذرا دوتایی در متمم ساخت تکین تشکیل می‌شود.

۵- نتیجه

در این مقاله، نویسندگان بر این باور هستند که در زبان‌های طبیعی هر محمول به‌طور ذاتی دارای دو موضوع درونی و یک موضوع بیرونی در سطح جمله هستند و این ویژگی را می‌توان یک اصل عام و جهانی دانست. همچنین بیان می‌شود که هر نوع موضوع افزوده که در جمله ظاهر می‌شود، نتیجه فرایندهای نحوی است و نه حاصل افزوده شدن عناصر در سطح واژگانی. محدودیت «دوموضوعی» در ساختار موضوعی افعال در سطح تبیین، نشان می‌دهد که واژگان از ویژگی بازگشت‌پذیری برخوردار نیست؛ زیرا اگر بازگشت‌پذیری در واژگان وجود داشت، اصل جهانی محدودیت دوموضوعی نقض می‌شد. بر این اساس، پژوهش حاضر با تکیه بر داده‌های زبان کردی گویش سورانی استدلال می‌کند که ساختار موضوعی افعال بازگشت‌پذیر نیست و این ساختار در واژگان به‌صورت چرخه‌ای و مرحله‌به‌مرحله شکل می‌گیرد. افزون بر این، نتایج مقاله نشان می‌دهد که زبان کردی همچون بسیاری از زبان‌های دیگر، از اصول عام نظریه واژگان گرا پیروی می‌کند و محدودیت‌های نحوی در آن نقشی تعیین‌کننده در شکل‌گیری ساختارهای پیچیده موضوعی دارند.

منابع

- احمدی‌شاد، شاهین، کریمی، یادگار، کریمی‌دوستان، غلامحسین و زاهدی، محمد صدیق (۱۳۹۸). «تناوب سببی و ضدسببی در زبان کردی (گویش سورانی)». مجله زبان‌شناسی و گویش‌های ایرانی، ۴(۲)، ۲۱۹-۲۴۱.
- احمدی‌شاد، شاهین (۱۴۰۲). «ساختار موضوعی فعل در زبان کردی». پایان‌نامه دکتری زبان‌شناسی همگانی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج.
- دبیرمقدم، محمد (۱۳۷۶). «فعل مرکب در زبان فارسی». مجله زبان‌شناسی، ۱۲، ش ۱ و ۲، ص ۲-۴۶.
- _____ (۱۳۹۰). «زبان‌شناسی نظری: پیدایش و تکوین دستور زبان زایشی (ویراست دوم)». تهران: انتشارات سمت.
- شقاقی، ویدا (۱۳۸۶). «مبانی صرف» تهران: سمت.
- _____ (۱۳۸۶). «انضمام در زبان فارسی». مجله دستور، ج ۳، شماره ۳، ص ۳-۴۰.
- شهیدی، کژال (۱۳۹۲). «بررسی ساختمان گروه فعلی در زبان کردی بر پایه نظریه ساخت‌واژه توزیعی». پایان‌نامه کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشکده ادبیات و زبان‌های خارجی، دانشگاه کردستان.
- طباطبایی، علاءالدین (۱۳۸۲). «اسم و صفت مرکب در زبان فارسی». تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

_____ (۱۳۸۷). «ترکیب در زبان فارسی (۲)». نامه فرهنگستان. دوره دهم، شماره اول (مسلسل ۳۷)، ص ۱۳۰-۱۳۶.

کریمی، یادگار (۱۳۸۸). «ساخت کنایی: منشا و ماهیت آن». پایان‌نامه دکتری زبان‌شناسی همگانی، دانشکده ادبیات و زبان‌های خارجی، دانشگاه علامه طباطبائی.

کریمی، یادگار و تیشه‌گران، نیاز (۱۴۰۱). «ساختار موضوعی اسم‌فعل: بررسی موردی زبان کردی (گونهٔ سنجی)». «نشریه پژوهش‌های زبان‌شناسی»، ۱۴ (۲)، ۱۹۹-۲۱۸.

میرانی، جبار و کریمی دوستان، غلامحسین (۱۳۹۵). «ساختار موضوعی افعال دومفعولی در گُردی هورامی». زبان فارسی و گویش‌های ایرانی، ۱ (۲)، ۶۷-۹۱.

- Ahmadi Shad, S. , Karimi, Y. , Karimi-doostan, G. H. and Zahedi, M. S. (2020). The Causative/ Anti-causative ALternation in Kurdish (Sorani Dialect). *Journal of Iranian Dialects & Linguistics*, 4(2), 219-241. doi: 10.22099/jill.2020.34472.1157
- Alessio, M. (2009). *Noun Incorporation: A new theoretical perspective*. University of Padua Department of Linguistic, Communicative and Performing Arts.
- Alexiadou, A. 2006. On the morpho-syntax of anticausative verbs. Handout of a talk given at the Workshop on Syntax, Lexicon and Event Structure (Honoring Anita Mittwoch on her 80th Birthday), University of Jerusalem.
- Baker, M. (1985). The mirror principle and morphosyntactic explanation. *Linguistic Inquiry* 16: 373-416.
- _____ (1988). *Incorporation: A theory of grammatical function changing*. Chicago: University of Chicago Press.
- E.Smornova, S. Shustova. *Non Incorporation in English as Valency Changing- device*. *Lingua* 2017.
- Grimshaw, J. (1990). *Argument Structure*, MIT Press, Cambridge, Mass.
- _____ (1994). *Introduction to Government and Binding Theory* (2nd ed.), Oxford: Basil Blackwell.
- Hale, K. L. & S. J. Keyser (1993). On argument structure and the lexical expression of syntactic relations. In K. Hale and S. J. Keyser (Eds.), *The view from building 20: Essays in Linguistics in Honor of Sylvain Bromberger* (pp. 76-111). Cambridge, A: MIT Press.
- _____ (2002). *Prolegomenon to a Theory of Argument Structure*. MIT Press.
- Karimi-Doostan, Gh. (1997). *Light verb constructions in Persian*, Ph.D. Dissertation, Essex University, England.
- Rappaport Hovav, M. and B. Levin. (1998). Building Verb Meanings, in *The Projection of Arguments: Lexical and Compositional Factors*, ed. by M. Butt and W. Geuder. Stanford, CA: CSLI Publications. pp. 97-134.